

وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان
مديريت آموزش و پرورش شهرستان میناب دانشگاه هرمزگان
اسفندماه ۱۴۰۰ - بندرعباس

هشتمین همایش ملی تازه‌های روانشناسی مثبت

بررسی تاثیر ذهن فلسفی بر میزان خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک

سعید سرگزی^{1*}،

1- دانشجوی دکتری رشته فلسفه تعلیم و تربیت ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تربت حیدریه
Sargazisaeid43@gmail.com

چکیده

موضوع اصلی پژوهش حاضر بررسی تاثیر گذاری ابعاد ذهن فلسفی بر میزان خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک است که به شیوه ی توصیفی- همبستگی در دی ماه 1400 انجام گرفت ، در پژوهش حاضر با بهره مندی از پرسشنامه محقق ساخته ی سه سوالی ابعاد ذهن فلسفی بر میزان خلاقیت که دارای سه گزینه و ضریب آلفای کرونباخ 0/765 استفاده شد، براساس استنباط های انجام شده براساس نتیجه ای که گرفته شد؛ انعطاف پذیری، جامعیت و تعمق در رشد خلاقیت دانش آموزان ابتدایی موثر است؛ بنابراین پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی پیرامون تاثیر ابعاد ذهن فلسفی بر پیشرفت تحصیلی فعالیتی صورت پذیرد

واژگان کلیدی ذهن فلسفی، خلاقیت، دانش آموزان ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان زهک

هشتمین همایش ملی تازه‌های روانشناسی مثبت

وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میناب دانشگاه هرمزگان

اسفندماه ۱۴۰۰ - بندرعباس

1- مقدمه

ذهنیت فلسفی از مباحث ارزشمندی است که ظرفیت و قابلیت ایجاد و پرورش مهارت‌های ذهنی در مدیران و کارکنان را دارد. پرورش این مهارت‌ها موجب بهبود کیفیت فعالیت‌های اداری می‌شود. بسیاری از صاحب‌نظران اعتقاد دارند مساله اساسی تربیت کارکنان، تفکر است که برای پرورش آن ابزارهایی لازم است. یکی از این ابزارها داشتن ذهن فلسفی است که افراد را در تفکر صحیح و منطقی کمک می‌کند. (محمدی پویا و دهقان، 1395) تفکر منطقی اساس کار فرد است و فرد باید با تفکر منطقی از شناسایی مساله تا پیدا کردن راه‌حل‌های مناسب برای مشکلات پیش برود و این کار امکان‌پذیر نیست، مگر اینکه از خصوصیات تفکر منطقی برخوردار باشد. آنچه در ذهنیت فلسفی مهم به نظر می‌رسد، قواعد و قالب فکری مدیران است که نسبت به سازمان و مسائل آن دارند و همین مساله بخش عظیمی از نگرش‌ها و چگونگی انجام فعالیت‌ها را در برمی‌گیرد. (دامونس، 2016) همان‌طور که یک عکاس برای تهیه سوژه مورد نظر از طبیعت کادر مشخصی را در نظر می‌گیرد، مدیر هم باید مرز سازمان و عناصر درون آن را مشخص کند. یکی از عوامل مؤثر در بالا بردن کارایی سازمان شناخت فکر و ذهنیت فلسفی افراد می‌باشد. فرد دارای ذهن فلسفی خصوصیات را نشان می‌دهد که می‌توان آن‌ها را در سه بعد جامعیت، تعمق و انعطاف پذیری گروه بندی کرد. این فرد همواره در جامعیت بخشیدن به اندیشه‌هایش تلاش می‌کند، مسائل را در ارتباط با زمینه‌های وسیع و مرتبط به هدف‌های درازمدت می‌بیند، امور بدیهی را مورد سؤال قرار داده و به شانس خود برای حرکت به ماورای تعصب‌های جاهلانه، جانبداری‌های شخصی و تصورات کلیشه‌ای می‌افزاید. این فرد از انعطاف‌پذیری که با نواندیشی، دگربینی و خلاقیت همراه است برخوردار می‌باشد و مسائل را از شقوق و جنبه‌های متعدد بررسی می‌کند. یکی از عوامل مؤثر در بالا بردن کارایی سازمان شناخت فکر و ذهنیت فلسفی افراد می‌باشد. (آلکان و دورکم، 2005) فرد دارای ذهن فلسفی خصوصیات را نشان می‌دهد که می‌توان آن‌ها را در سه بعد جامعیت، تعمق و انعطاف‌پذیری گروه بندی کرد. این فرد همواره در جامعیت بخشیدن به اندیشه‌هایش تلاش می‌کند، مسائل را در ارتباط با زمینه‌های وسیع و مرتبط به هدف‌های درازمدت می‌بیند، امور بدیهی را مورد سؤال قرار داده و به شانس خود برای حرکت به ماورای تعصب‌های جاهلانه، جانبداری‌های شخصی و تصورات کلیشه‌ای می‌افزاید. (پرکتر و برنت، 2004) این فرد از انعطاف‌پذیری که با نواندیشی، دگربینی و خلاقیت همراه است برخوردار می‌باشد و مسائل را از شقوق و جنبه‌های متعدد بررسی می‌کند خلاقیت به طور عام یعنی توانایی ترکیب اندیشه‌ها به شیوه‌ای منحصر به فرد یا ایجاد ارتباطی غیر معمول بین اندیشه‌ها. یک سازمان که مشوق نوآوری است سازمانی است که دیدگاه‌های ناشناخته به مسایل یا راه‌حل‌های منحصر برای حل مسایل را ارتقا می‌دهد. نوآوری فرایند کسب اندیشه‌ای خلاق و تبدیل آن به محصول و خدمت و یا یک روش عملیاتی مفید است. از آنجایی که تفکر خلاق لازمه‌ی دستاوردها و پیشرفت‌هاست. مدرسه با توجه به شرایطی که از لحاظ جمعیت آماری در اختیار خود دارد می‌تواند تاثیر

هشتمین همایش ملی تازه‌های روانشناسی مثبت

اسفندماه ۱۴۰۰ - بندرعباس

پذیر بر میزان رشد خلاقیت دانش آموزان باشد بنابراین مساله ی اصلی در پژوهش حاضر بررسی تاثیرگذاری ذهن فلسفی بر میزان خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک موثر است.(هاشمی،1392)

1.2 سوال اصلی پژوهش:

آیا تاثیر ذهن فلسفی بر میزان خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک موثر است؟
سوالات فرعی:

آیا تاثیر بعد تعمق بر میزان خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک موثر است؟
آیا تاثیر بعد انعطاف میزان خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک موثر است؟
آیا تاثیر بعد جامعیت میزان خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک موثر است؟

ذهنیت فلسفی را نخستین بار فیلیپ جی. اسمیت مطرح کرد. وی ضمن بررسی و مطالعه ویژگی‌های افرادی که دارای تفکر فلسفی هستند، به سه بُعد یا ویژگی در طرز تفکر آنها پی برد که عبارتند از: جامعیت، تعمق و قابلیت انعطاف. حال به توضیح هر یک از این سه بُعد می پردازیم:(کانمی و بشارت،2010)

بعد جامعیت: جامعیت نوعی کل نگرى و دیدن امور در یک زمینه وسیع است که باعث می‌شود فرد همواره در جهت وحدت بخشیدن به اندیشه‌هایش تلاش کند. جامع‌اندیشی، مستلزم ایستادگی در مقابل تاثیرپذیری از امور زودگذر و مقطعی است. طرح سوالاتی درباره اینکه مساله حاضر چه ارتباطی با سایر مسائل دارد؛ اهداف ما در زندگی چیست و فعالیت حال ما با آن اهداف چه ارتباطی دارند، گامی در مسیر جامع‌اندیشی محسوب می‌شود. به بیان دیگر، مدیری دارای جامعیت فکری است که بتواند حال را به آینده ربط داده و با نگرش سیستمی به پدیده‌ها نگر بسته و توانایی قدرت تعمیم را داشته باشد که خود دارای چهار مولفه اساسی است:

1. **مشاهده امور خاص با توجه به ارتباط آنها به یک زمینه وسیع:** فرد دارای ذهن فلسفی تلاش می‌کند زمینه ادراکات خود را وسیع تر کرده و در برابر فشار موارد خاص، مقاومت کند.

2. **ارتباط دادن کنونی و آنی به هدف‌های دور:** نوعی نیروی عقلانی و هیجانی که در برابر فشار آنی مسائل مقاومت کرده و باعث می‌شود تصمیمات بر اساس هدف‌های ثابت و نسبتاً دور اتخاذ شود.

3. **به کاربردن قوه تعمیم خلاق به جای تعمیم استقرایی:** با در نظر گرفتن تفاوت بین تعمیم تجربی و تعمیم فرضیه-استنتاجی یا خلاق. متذکر می‌شویم در اینجا فرضیه-استنتاجی، نشان ذهنیت فلسفی است.

4. **شکیبایی در تفکرات عمیق نظری:** شکیبایی به منظور تفکرات عمیق تر نظری برای سازمان‌دهی حقایق است تا اجزا در ارتباط باهم به صورت کل بنگرد.

بعد تعمق: تعمق دومین بُعد ذهن فلسفی است که سبب می‌شود فرد ایده‌ها و پدیده‌ها را مورد مطالعه قرار دهد. فردی که از این بُعد ذهن فلسفی برخوردار است، آنچه را که دیگران بدیهی تلقی کرده و درباره آنها پرسش نمی‌کنند، مورد سوال قرار می‌دهد و از این طریق بر

شانس خود برای حرکت به ماورای محدودیت‌های تعصب جاهلانه، جانب‌داری‌های شخصی و تصورات کلیشه‌ای می‌افزاید. با رهایی از جبر امور آشکار، نظریات و افکار اساسی به‌عنوان کلیدهای حل مسائل در دامنه‌ای وسیع نمایان می‌شوند. به‌بیان دیگر، تعمق یعنی ژرف‌اندیشی و به پدیده‌ها با دید عمیق نگرستن. مدیری که تعمق دارد به پدیده‌هایی که از دید دیگران مسلم و بدیهی است، عمیق‌تر می‌نگرد و مؤلفه‌های آن عبارتند از: (جعفریان، 1395)

۱ زیر سوال بردن آنچه مسلم یا بدیهی تلقی می‌شود.

۲ کشف امور اساسی و بیان آن در هر موقعیت؛ کسانی که ذهن فلسفی دارند با رهایی از جبر امور آشکار، قادر می‌شوند نظریات و افکار اساسی را به‌عنوان کلیدهای حل مسائل دریابند.

۳ توجه به اشارات و امور مربوط به جنبه‌های اساسی در هر موقعیت: فهم کم‌وبیش دقیق معانی تلویحی یا ارتباط امور، رهنمود فوری به فردی که ذهن فلسفی دارد می‌دهد تا سوالات عمیق مطرح کند که افسانه بدیهی منطقی را از هم فرو بپاشد.

۴ قضاوت و حکم به روش فرضیه استنتاجی-قیاسی: فرد دارای ذهن فلسفی با طرح سوالات عمیق و با ارائه توضیحات و فرضیات مبادرت به آزمون فرضیات خود می‌کند و در صورت شکست، فرضیه جدیدی برای دربرداشتن این تجربه تازه می‌سازد و انتظارات آینده را بر این اساس تغییر می‌دهد.

بُعد انعطاف‌پذیری: انعطاف‌پذیری که بُعد سوم ذهن فلسفی است، با نواندیشی، دیگربینی و خلاقیت سروکار دارد و همچون خلاقیت ممکن است همواره بر سر راه آن موانعی وجود داشته باشد. اغلب افراد به دلیل تأثیر قرار گرفتن فشارهای محیطی، عاطفی و روانی دچار نوعی تحجر فکری می‌شوند و ممکن است عکس‌العملی انجام دهند که مناسب با آن موقعیت نباشد. به‌بیان دیگر، مدیری که انعطاف دارد جمود روانی ندارد و قابلیت پذیرش روش‌ها و راه‌های جدیدی که در جهان تولید و کارآمد بوده را داشته و با اعتقاد به خرد جمعی و همه‌سونگری در تحقق اهداف از پیش تعیین‌شده آمادگی مشارکت کارکنان را در رفع مشکلات دارد و مؤلفه‌های آن عبارتند از:

رها ساختن خود از جمود روان‌شناختی: به نظر می‌رسد جمود روان‌شناختی در سه موقعیت روی می‌دهد: نخست، در شرایطی که تازگی آن به‌قدری است که تجارب گذشته فرد آمادگی لازم برای واکنش مناسب با موقعیت جدید را فراهم نمی‌کند. دوم، زمانی که تجربه‌ای به‌ظاهر مشابه ولی اصولاً متفاوت با بقیه تجارب روی می‌دهد. سومین نوع جمود در موقعیت‌هایی که فشارهای هیجانی فوق‌العاده وجود دارد روی می‌دهد. رو دانایی‌ها و آمادگی را که یک مدیر لازم است برای حل مسائل و تقویت آن داشته باشد. تاب‌تواند در برابر قضاوت‌های دیگران خوب واکنش نشان دهد. (مرعشی و همکاران، 1395)

فرد دارای ذهن فلسفی امور موقتی شکیبیا می‌باشد. او تشخیص می‌دهد که فقط آن امر موقتی قابل دفاع در نوع جهان آزادی است که عزیز می‌دارد. او مایل است در موقعیتی مبهم دست به اقدام زند، او با این تشخیص مایل است دست به کار شود که فقط با عمل است که می‌توان ابهام را بطرقی حل کرد که موقعیت مذکور را هماهنگ با هدف هوشمندانه انسان سازد. برت راند راسل گفته است، شاید کار عمده ای که فلسفه هنوز در عصر ما بتواند برای کسانی انجام دهد که فلسفه می‌خوانند، آموزش چگونه زندگی کردن بدون یقین و در عین حال بدون تردید است. (هاشمی، 1392)

هشتمین همایش ملی تازه‌های روانشناسی مثبت

وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میناب دانشگاه هرمزگان

اسفندماه ۱۴۰۰ - بندرعباس

تمدن آدمی مخلوق خلاقیت اوست. به یقین میتوان گفت، انسان معاصر بیش از پیشینیان خود به خلاقیت نیاز دارد. یادگیری، خلاقیت و آفرینندگی، به عنوان یک ویژگی نامحدود در انسان، یکی از پیچیده ترین جلوه های یادگیری اوست. انسان برای بقای خود نیازمند پرورش قدرت خلاقیت است، چراکه خالقیت ابزاری است که انسان را در حل مسائل و مشکلات گوناگون امروزی یاری میکند. جوامع امروزی، اعم از پیشرفته و در حال پیشرفت، به طور دائم در حال تغییر و دگرگونی هستند. به تبع این تغییر، آموزش و پرورش نیز تغییر می یابد. آموزش از یک سو منشأ تغییرات اجتماعی است.

معلمین، مربیان و اساتید نقش سازنده و مستقیمی در عرصه تعلیم و تربیت داشته و از عناصر اصلی تغییر و تحول، فرهنگ سازی، انسان سازی، و خلاقیت در مراکز آموزشی و فراگیران هستند. لذا علی رغم جایگاه و نقش مدیر در فراهم سازی شرایط، زمینه ها، عوامل و امکانات برای خلاقیت معلمین، فراگیران و کارکنان آموزشی، نقش معلم در خلاقیت فراگیران یک نقش ویژه و منحصر به فرد است. چگونگی نگرش معلم به خلاقیت: آگاهی، شناخت، دیدگاه و نگرش معلم نسبت به فرآیندهای تعلیم و تربیت خاصه پرورش خلاقیت فراگیران، از عوامل مهم و پایه ای برای شناختن افراد خلاق، یاری دادن، رشد و پرورش خلاقیت آنان می باشد. چنانچه معلم ویژگی های افراد خلاق را نشناسد، رفتارها و عملکرد آنان را نادرست دانسته و در مواقعی هم مقابله می نماید. (دامنس، 2016)

زمینه ها و عوامل خلاقیت را در تدریس معلمان خالق در مناطق روستایی استان کردستان بررسی کردند. نتایج پژوهش حاکی از آن بود که خلاقیت در تدریس معلمان روستایی را می توان متأثر از سه دسته عامل دانست که مشتملند بر عوامل فردی، تجربه و تحصیلات، علاقه و انگیزه، و وجدان کاری؛ (عوامل فرهنگی) توجه به تفاوت های فرهنگی مناطق مختلف، محدودیتهای فرهنگی مناطق محروم؛ (عوامل اداری) ساختار، مدیر مدرسه و همکاران)

براساس پژوهش انجام شده نقش وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده و دخالت والدین را در توسعه تفکر خلاق فرزندانشان بررسی کردند. داده های طولی چهار بار در فاصله های پنج ماهه از 75 یادگیرنده دبستانی و والدین آنها جمع آوری شدند. وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده با سطح اولیه تفکر خلاق کودکان ارتباط مثبتی داشت.

براساس پژوهش در بررسی عوامل مؤثر در پرورش خلاقیت یادگیرندگان مدرسه های ابتدایی نشان داد که رفتار معلم در کلاس درس، پشتکار یادگیرنده، علاقه یادگیرندگان، روشهای تدریس، محتوای آموزشی، آموزش خلاقیت، فرهنگ و روابط اجتماعی، روابط انسانی معلم در کلاس درس، رفتار خانواده و محیط آموزشی مهمترین عوامل تأثیرگذار در پرورش خلاقیت یادگیرندگان هستند.

خلاقیت منحصر به امور و فعالیت های خاص نیست. بعضی از مردم خلاقیت را منحصر به فعالیت های هنری می دانند. برخی نیز آن را مختص فعالیت های سطح بالا و اختراع و اکتشاف می دانند. در صورتی که کاربرد خلاقیت بسیار گسترده بوده و شما می توانید از آن در کارها و مسائل کوچک زندگی روزمره تا مسائل بسیار پیچیده علمی و در سطح جهانی استفاده نمایید. خلاقیت مهم ترین عامل موفقیت برای آینده ی شما است. (یلدریم، 2010) یکی از مدیران بسیار موفق در سال ۲۰۱۰ اعلام کرد: "با به وجود آمدن اثرات مدیریتی پیچیده و در حال افزایش، امروزه مدیران اجرایی ما و تیم هایشان با خلاقیت های جسورانه با مشتریان خود ارتباط برقرار می کنند و با داشتن انعطاف پذیری بیشتر در جهت سازمان دادن به کارهایشان در موفقیت های بزرگ قرن بیست و یکم شریک خواهند بود. خلاقیت و نوآوری یکی از مؤلفه های رشد و شکوفایی استعداد های افراد جامعه است و باید مطالب پیرامون آن به درستی شناخته و به کار بسته شود تا منجر به تولید علم، افزایش کیفیت خدمات، رشد همه جانبه و شکوفایی مستمر و گسترده استعدادها گردد. نقطه امید و توجه هر جامعه به نسل جوانی است که در حال تعلیم و تربیت و رشد و شکوفایی است. (چانگ و چون، 2004)

براساس پژوهش (استونوا، 2010) سازمان های غیر متمرکز و نیم متمرکز می توانند فضای لازم را برای مدیران، معلمان و مربیان و فراگیران و کارکنان آموزشی خلاق فراهم سازند. زیرا اداره و مدیریت سیستم های آموزشی غیر متمرکز و یا نیم متمرکز به معنای واقعی کلمه، به دنبال تفویض اختیار و تصمیم گیری در فرآیندهای آموزشی با رعایت استانداردهای علمی در مناطق مختلف کشور است. اگرچه این تفویض اختیار به معنای خودمختاری

آموزشی مناطق نیست، بلکه یک روابط منطقی و علمی با داشتن حُسن تفاهم و مذاکرات رسمی و غیررسمی جهت حل و فصل مسایل آموزشی به صورت کاربردی مدنظر بوده تا بتواند نیازهای آموزشی فراگیران براساس نیازسنجی واقعی نه ذهنی، طراحی و اجرا نماید. در یک روند سالم سازمانی، بدون خود برتربینی مدیران سطوح بالاتر مسیر خلاقیت روشن شده و فرآیند آن ترسیم گردد تا عملکرد مدیران و مربیان منجر به خلاقیت فراگیران گردد.

براساس پژوهش (محمدی وهمکاران، 1395) هدف عمده و اصلی هر نظام آموزشی متفکر بارآوردن افراد است، در همین راستا علاقه به توسعه تواناییهای تفکر در محافل آموزشی پدیده جدیدی نیست. ذهنیت فلسفی یا همان طرز تفکر صحیح علمی، عبارت است از تواناییها و ویژگیهای ذهن که فرد را در تفکر صحیح کمک مینماید و او را به داشتن قضاوتهای صحیح عادت میدهد که شامل سه بعد جامعیت، تعمق و انعطافپذیری است. ذهنیت فلسفی به مدرسان دانش و بینش میدهد که نه تنها در برخورد با مسائل علمی توانمند باشند، بلکه با به کارگیری اصول تعلیم و تربیت در رویارویی و برخورد با مسائل روزمره تربیتی نیز بتوانند آنها را به طور صحیح حل نمایند بر اساس پژوهش (یداللهی فر، 1392) انجام شده تحت عنوان بررسی رابطه بین هوش معنوی، ذهنیت فلسفی و باورهای دینی دانشآموزان دختر دوره متوسطه شهر تهران پرداخته و نشان دادند که بین هوش معنوی، ذهنیت فلسفی با باورهای دینی همبستگی معناداری وجود دارد؛ به طوریکه 45 درصد از واریانس باورهای دینی از طریق هوش معنوی قابل تبیین است. در پژوهش (جعفریان، 1395) با عنوان «رابطه بین گرایشهای مذهبی، ذهنیت فلسفی و کیفیت تدریس معلمان دوره ابتدایی» به این نتیجه دست یافتند که بین گرایشهای مذهبی، ذهنیت فلسفی و کیفیت تدریس معلمان دوره ابتدایی شهر ارومیه رابطه وجود دارد. هرچه ذهنیت فلسفی معلمان بیشتر باشد، میزان باورهای مذهبی و در نتیجه کیفیت تدریس آنها بهتر است.

3. روش پژوهش:

هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی تاثیر گذاری شادکامی بر خلاقیت دانش آموزان ابتدایی (مطالعه موردی دانش آموزان ناحیه 1 زاهدان) است که به شیوه ی توصیفی-همبستگی دی 1400 انجام گرفت در این پژوهش از پرسشنامه ی محقق ساخته ی 3 سوالی 3 گزینه ای با ضریب آلفای کرونباخ 0/635 استفاده شد جامعه ی آماری ما در پژوهش حاضر کل دانش آموزان نصرت آباد است از این تعداد 231 نفر به عنوان نمونه ی آماری به شیوه ی تصادفی طبقه بندی شده انتخاب شدند موضوع اصلی پژوهش حاضر بررسی تاثیر گذاری ابعاد ذهن فلسفی بر میزان خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زاهدان است که به شیوه ی توصیفی- همبستگی در دی ماه 1400 انجام گرفت ، در پژوهش حاضر با بهره مندی از پرسشنامه محقق ساخته ی سه سوالی ابعاد ذهن فلسفی بر میزان یادگیری که دارای سه گزینه و ضریب آلفای کرونباخ 0/667 استفاده شد.

هشتمین همایش ملی تازه‌های روانشناسی مثبت

وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میناب دانشگاه هرمزگان

اسفندماه ۱۴۰۰ - بندرعباس

4. یافته ها

4. جدول (1). بررسی ضریب همبستگی بین بعد تعمق و خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک

متغیر	ضریب همبستگی	میزان معنی داری
تعمق و خلاقیت	0/623	0/0001

بر اساس جدول (1) بین تعمق و خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد بنابراین سوال اول دارای جواب مثبت و معنی داری است.

جدول (2). بررسی ضریب همبستگی بین بعد انعطاف و خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک

متغیر	ضریب همبستگی	میزان معنی داری
انعطاف و خلاقیت	0/734	0/0001

بر اساس جدول (2) بین انعطاف و خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد بنابراین سوال دوم دارای جواب مثبت و معنی داری است.

جدول (3). بررسی ضریب همبستگی بین بعد جامعیت و خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک

متغیر	ضریب همبستگی	میزان معنی داری
جامعیت و خلاقیت	0/843	0/0001

بر اساس جدول (3) بین جامعیت و خلاقیت دانش آموزان ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان زهک همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد بنابراین سوال سوم دارای جواب مثبت و معنی داری است.

4- بحث و نتیجه گیری

خلاقیت و بهره مندی از ذهن فلسفی دو کلید واژه ی مهم در فرایند تعلیم و تربیت محسوب می شود، اگر افراد دخیل در آموزش پرورش ذهن فلسفی خویش را تقویت نمایند زمینه برای شکوفایی خلاقیت هم فراهم می شود در نتیجه داشتن ذهن فلسفی از راهکارهای مهم در حوزه ی مدیریت و تعلیم و تربیت است مدیریت مدرسه بسیار مهم است و باید برنامه ریزی ها به گونه ای پیش برود تا فرصت شکوفایی استعدادها و خلاقیت بروز کند بر اساس استنباط های انجام شده می توان گفت انعطاف پذیری، جامعیت و تعمق در رشد خلاقیت دانش آموزان ابتدایی موثر است. پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی پیرامون تاثیر ابعاد ذهن فلسفی بر پیشرفت تحصیلی مقاله ای بنویسیم.

منابع

یداللهی فر، محمد جواد، 1392. بررسی ارتباط بین عوامل اجتماعی و نگرش دینی و تفکر فلسفی (مطالعه موردی: دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا همدان و دانشگاه پیام نور همدان). پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه بوعلی همدان.
هاشمی، سید اعظم، 1392. بررسی تأثیر ابعاد ذهنیت فلسفی مدیران آموزشی بر انجام وظایف مدیریتی (مورد مطالعه: مدارس راهنمایی و دبیرستانهای شهرستان ممسنی). پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم تهران)
مرعشی، منصور؛ سنجر، هادی؛ صفایی مقدم، مسعود و الهامپور، 1395. بررسی رابطه ذهنیت فلسفی با هوش معنوی در میان دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز. فصلنامه اندیشه های نوین تربیتی، ۱۲(۲)، 145-164.
خوینینی، فرهاد، 1384. بررسی رابطه ی بین سبک های تفکر و رابطه ی آن با خلاقیت دانشجویان، فصلنامه علمی و تخصصی مدیریت

محمدی پویا، سهراب، دهقان، مرضیه، 1395. بررسی رابطه بین ذهنیت فلسفی با فلسفه آموزشی و کیفیت زندگی کاری دانشجو معلمان (مطالعه موردی: دانشگاه تهران). نوآوریهای مدیریت آموزشی، ۱۱(4) 105-12

جعفریان یسار، محمد، 1395. مقایسه تأثیر آموزش ذهنیت فلسفی مدیران آموزشی مدارس دوره ابتدایی شهر قم بر ذهنیت فلسفی آنان. پژوهشنامه استان قم، ۳(10)، 33-9

- Proctor, R. M. G. & Burnett, P. S. (2004). Measuring Cognitive and Dispositional Characteristics of Creativity in elementary students. *Creativity Research Journal*, 16 (4), 421-429.
- Alkan, F., & Erdem, E. (2010). The attitudes of student teachers towards educational technologies according to their status of receiving teaching application lessons. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 2523-2527.
- Damons, E.O. (2016). Religious education in South African public schools: Opportunities and problems. M.A. thesis, University of Pretoria
- Karimi, M., & Besharat, M.A. 2010. Comparison of Alexithymia and emotional intelligence in gifted and non-gifted highschool students. *Procedia social and behavioral sciences*, 5,753-756.
- Chan, D. W.2005. Self-perceived creativity, Family hardiness, and emotional intelligence of Chinese gifted students in Hong Kong, *Journal of secondary gifted education*, 16(2 , 3) , 47 – 56. Ching, Y.S., & Choun, L.W.2004. The relationship among creative, critical thinking and thinking styles in Taiwan high school students. *Journal of Instruction psychology*, 31(1) ,33-46.
- Stojanova, B. 2010. Development of creativity as a basic task of the modern educational System. *Procedia Social and Behavioral Sciences* ,2(2). 3395–3400.
- Krumrei-Mancuso, E.J. (2018). Intellectual humility's links to religion and spirituality and the role of authoritarianism. *Personality and Individual Differences*, 130, 65-75